

.....
**ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราที่มีต่อความภาคภูมิใจ
ในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

**Effects of Learning Activity Package on Our Home in Phatthalung On Local Pride
of Matthayomsuksa 1 Students**

Received: May 21, 2024

Revised: June 26, 2024

Accepted: August 21, 2024

ชนะพล พุ่มพูล*

Tanapon Pompoon

เพ็ญพนอ พ่วงแพ**

Phenphanor Phourngphaeng

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านบ่อทราย ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 จำนวนนักเรียน 11 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Simpling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา แบบวัดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และการทดสอบค่า (t-test dependent) ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้/ ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

*นักศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Master of Education Student Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand

**อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Advisor, Assistant Professor Dr., Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: Nongneaw67@gmail.com

Abtrac

The purposes of this research were 1) compare the learning outcomes before and after using a learning activity package themed "Our Home in Phatthalung" for Matthayomsuksa 1 students, and 2) examine the students' pride in their local community as influenced by the same package. The study was conducted in the second semester of the 2023 academic year with a sample of 11 Matthayomsuksa 1 students from Banbosai School in Pa Phayom, Phatthalung. These students were selected through simple random sampling. The research instruments were the learning activity package on "Our Home in Phatthalung," a local pride questionnaire, and a learning outcome test. Data analysis utilized percentage, mean, standard deviation, and dependent t-test. The findings revealed that: 1. The learning outcomes significantly improved after the intervention with the learning activity package, demonstrating a statistically significant increase at the .05 level. 2. The overall local pride among the students was very high.

Keywords : Learning Activity Package/ Local Pride

บทนำ

การทำความเข้าใจตนเองเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน การเข้าใจตนเองเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบข้างอย่างถ่องแท้และเป็นระบบย่อมทำให้วิถีในการดำเนินชีวิตนั้นเป็นไปอย่างราบรื่นก่อให้เกิดคุณค่าสูงสุด มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม (Social Group) เพื่อความอยู่รอด ศรีศักร วัลลิโภดม (Wallibhodama, 2014: 9) การดำรงอยู่ของกลุ่มสังคมที่เรียกว่าท้องถิ่นนั้นมีอาณาเขตทางวัฒนธรรมแต่ละหน่วยแตกต่างกัน ลักษณะของท้องถิ่นในรูปแบบนี้จะมีทั้งที่เป็นศูนย์กลาง บริเวณชายเขต และรอยต่อระหว่างชายเขตของหน่วย วัฒนธรรมแต่ละหน่วยที่มักเป็นเขตสะสมทางวัฒนธรรมการเมืองหลายแบบ การมองท้องถิ่นให้เข้าใจได้นั้นจำเป็นต้องมองผ่านกลุ่มชนซึ่งมีกิจกรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ คติความเชื่อ เกี่ยวพันกันในกรอบวัฒนธรรมได้โดยไม่ต้องยึดพรหมแดนทางการเมืองเป็นหลัก ธิดา สารยา (Saraya, 1986: 25) การอยู่ร่วมกันของคนในชุมชนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นทำให้เกิดรูปแบบในการดำรงชีวิตและวิถีชีวิตที่เหมือนกันหรือเรียกว่า วัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งแสดงออกในรูปของขนบธรรมเนียม ประเพณี พิธีกรรม และจารีตที่คนในชุมชนท้องถิ่นมีเหมือนกัน นอกจากนี้การที่คนในท้องถิ่นมีประสบการณ์ร่วมกันในทางประวัติศาสตร์ทำให้เกิดสำนึกในความเป็นคนท้องถิ่นเดียวกัน ศรีศักร วัลลิโภดม (Wallibhodama, 2014: 11) ชัดเจนยิ่งขึ้น

จังหวัดพัทลุงหรือเมืองพัทลุงหากมองตามคำจำกัดความของท้องถิ่นแล้วนั้นย่อมหมายถึงพื้นที่ส่วนหนึ่งของรัฐไทยที่มีกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางและเป็นชุมชนทางวัฒนธรรมที่มีการตั้งถิ่นฐานของผู้คนมาอย่างยาวนาน มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ถึงยุคปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง หากย้อนไปในครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาเมืองพัทลุงมีฐานะเป็นเมืองรัฐชายขอบของกรุงศรีอยุธยาแต่ในทางกลับกันก็เป็นที่ยกย่องของราชธานี ซึ่งพยายามเข้ามามีบทบาทในเมืองพัทลุงอย่างต่อเนื่อง

.....
เพื่อต้องการควบคุมเมืองพัทลุงไว้ในอำนาจ เนื่องจากเมืองพัทลุงตั้งอยู่ใกล้กับหัวเมืองประเทศราชอย่างปัตตานี ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปกครอง โดยใช้พระพุทธรูปศาสนาเข้ามาคานอำนาจของเจ้าเมืองผ่านการอุทิศที่กัลปนา วัดเพื่อให้อำนาจแก่วัดในการปกครองดูแลผลประโยชน์ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง (Phatthalung Provincial Cultural Center Satri Phatthalung School, 1988: 118) นอกจากนี้ผู้นำของเมืองพัทลุงมีบทบาทสำคัญในการปกป้องบ้านเมืองมาหลายยุคสมัยจนปรากฏชื่อเป็นที่กล่าวขานกระทั่งเมื่อมีการปฏิรูปการปกครองยกฐานะเมืองพัทลุงขึ้นเป็นจังหวัดใน พ.ศ. 2476 ร่องรอยของความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่างๆของเมืองพัทลุงตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันล้วนหล่อหลอมให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดพัทลุง การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัทลุงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจและตระหนักในการเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนร่วมในการดำรงไว้ซึ่งมรดกของบรรพชนคนเมืองลุงไว้อย่างยั่งยืน ด้วยสภาพแวดล้อมที่ตั้งที่เหมาะสม มีความหลากหลายของทรัพยากรก่อให้เกิดการสร้างสรรค์มรดกภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตได้อย่างเด่นชัดจนก่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ อนุม พูนวงศ์ (Poonwong, 2016: 27) สอดคล้องกับคำขวัญจังหวัดพัทลุงที่ว่าเมืองหนังโนรา อู่นาข้าว พราวน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขาอกทะลุ น้ำพุร้อน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่จะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ในมาตรา 7 ยังได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้จะต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนาและศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2560 - 2579 ได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับ ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเลื่อนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลกที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ทักษะคน ความเชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลการเรียนรู้และการบริโภคในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การใช้สื่อออนไลน์ในการจับจ่ายใช้สอย และการทำธุรกรรมต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยไม่จำเป็นต้องรู้จักตัวตนซึ่งกัน และกันการบริโภคสื่อหลายช่องทางในช่วงเวลาเดียวกัน ส่งผลให้คนไทยเข้าถึงข้อมูลได้อย่างไร้ขีดจำกัด เกิดการสร้างวัฒนธรรมร่วมสมัย แม้จะเพิ่มโอกาสสำหรับการซื้อขายสินค้าและบริการเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศแต่ก็อาจก่อให้เกิดปัญหา เนื่องจากการขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ตีสงามจนทำให้คนไทยละเลยอัตลักษณ์ มีพฤติกรรมที่เน้นบริโภคนิยมและค่านิยมที่ฟุ้งเฟ้อ ใช้ชีวิตแบบเร่งรีบ ไม่เคารพในสิทธิคนอื่น ขาดความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล ซึ่งนำไปสู่การสูญเสียคุณค่าทางวัฒนธรรมดั้งเดิมและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมไทย เลขาธิการสภาการศึกษา (Secretary-General of the Education Council, 2017: 72)

.....
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 ข้อ โดยในข้อที่ 8 ได้กล่าวถึง รักความเป็นไทย โดยกำหนดตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ไว้ ดังนี้

ตัวชี้วัด 1) ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่อบุคคล

ตัวบ่งชี้ 1.1) แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะกตัญญูต่อบุคคลผู้มีพระคุณ

1.2) ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

1.3) ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปะ และวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัด 2) เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ 2.1) ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2.2) ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

ตัวชี้วัด 3) อนุรักษ์และสืบทอด ภูมิปัญญาไทย

ตัวบ่งชี้ 3.1) นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต

3.2) ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย

3.3) แนะนำ มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

(Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, 2011: 37) นอกจากนี้แผนการศึกษาจังหวัด พัทลุง พ.ศ. 2562 – 2565 (Phatthalung Provincial Education Office, 2023: 87) ได้ระบุถึงวิสัยทัศน์ (Vision) ของจังหวัดพัทลุงที่ว่า “พัทลุงเมืองแห่งการศึกษาที่มีคุณภาพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 รักษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในการรักษาท้องถิ่น นั้นได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า คนพัทลุงมีจิตสำนึก มีความตระหนักตื่นตัว มีส่วนร่วมในการฟื้นฟู เผยแพร่ สืบสาน สร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณค่าความหลากหลายของศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิตและค่านิยมที่ฝังรากลึกของความเป็นชาติ และวัฒนธรรมเมืองลุ่มเพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคมและการพัฒนาเศรษฐกิจ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโรงเรียนบ้านบ่อทราย ได้กำหนดรายวิชา พัทลุงศึกษาชั้นในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความเข้าใจในประวัติความเป็นมา ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของทรัพยากรและภูมิปัญญาของจังหวัดพัทลุง มีสิ่งซึ่งบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ ของความเป็นพัทลุงหลายอย่างเป็นต้นว่า การเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ มีเรื่องราว ทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ มีมรดกทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่ล้ำค่าและโดดเด่นอันได้แก่ ผลิตภัณฑ์ จากกระจูด ข้าวสังข์หยดข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่มีคุณค่าทางอาหาร หนึ่งตะลุง มโนราห์ อันได้ชื่อว่าเป็นดินแดน แรกเริ่มของการก่อกำเนิดมหรสพพื้นบ้านของปักษ์ใต้ ดังปรากฏให้เห็นอยู่ในคำขวัญประจำจังหวัดที่กล่าวมา ในข้างต้น โดยเนื้อในรายวิชาพัทลุงประกอบด้วย เรื่องจากหัวเมืองถึงเสกัก กล่าวถึงการเมืองการปกครองของเมือง พัทลุง สภาพการปกครองของอำเภอป่าพะยอมจากอดีตถึงปัจจุบัน เรื่องมรดกศิลปะที่เล่าขาน กล่าวถึงศิลปะกรรม ของเมืองพัทลุงในด้านต่างๆที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต เรื่องเด่นตระการคนกล้าเมืองลุ่ม กล่าวถึงบุคคลสำคัญของ เมืองพัทลุงจากอดีตถึงปัจจุบันที่มีบทบาทสำคัญต่อการรักษาบ้านเมืองและพัฒนาก้าวหน้าบ้านเมืองในด้านต่างๆอย่าง เด่นชัด เรื่องผดุงพัทลุงให้ยั่งยืน กล่าวถึงการหาแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากร มรดกภูมิปัญญาให้ดำรงอยู่คู่เมือง พัทลุงอย่างยั่งยืน

.....

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อทราย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้เปิดสอนรายวิชา ส 21208 พหุศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 0.5 หน่วยกิต จำนวน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในรายวิชาจะเป็นการศึกษาวิเคราะห์สืบค้นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดพหุศึกษา ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ประเพณีความเป็นอยู่รวมไปถึงโบราณสถาน โบราณวัตถุของพหุศึกษา บุคคลสำคัญที่ทำความประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่น การแบ่งเขตการปกครองในส่วนท้องถิ่น การประกอบอาชีพคมนาคมขนส่งของท้องถิ่น และแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการกลุ่มการวิเคราะห์กระบวนการแก้ปัญหากระบวนการวางแผนการสืบค้นกระบวนการสร้างความตระหนักการฝึกปฏิบัติความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของประเพณีความเป็นอยู่ ศิลปะหัตถกรรม เห็นความสำคัญประวัติความเป็นมาของศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ประเพณีความเป็นอยู่รวมไปถึงโบราณสถานโบราณวัตถุของพหุศึกษา บุคคลสำคัญที่ทำความประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่น การแบ่งเขตการปกครอง ในส่วนท้องถิ่น การประกอบอาชีพ คมนาคมขนส่งของท้องถิ่น

จากการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในรายวิชา ประวัติศาสตร์ทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยสังเกตผู้เรียนจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ผลจากการสอบถามนักเรียนปรากฏว่านักเรียนขาดความสนใจและไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เห็นว่าสิ่งต่างๆที่เรียนในวิชาประวัติศาสตร์ไม่มีประโยชน์ ไม่สามารถตอบโจทย์ต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตได้เท่าที่ควร เมื่อเทียบจากวิชาอื่นๆที่ต้องเรียน โดยสาเหตุของปัญหาดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้ เนื้อหาในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่เน้นเรื่องราวและเหตุการณ์ของประวัติศาสตร์ส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ มีการกล่าวถึงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นค่อนข้างน้อยทำให้นักเรียนมองว่าวิชาประวัติศาสตร์เป็นเรื่องที่ไกลตัวและไม่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเท่าที่ควรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะมีหลักฐานหรือสื่อในการเรียนรู้ค่อนข้างจำกัดและไกลตัวกับนักเรียน นักเรียนขาดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองและความสำคัญของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดพหุศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารับรู้จากผลการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าผู้เรียนไม่ชอบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เนื่องจากผู้เรียนไม่เห็นถึงความสำคัญของการเรียน ไม่สามารถนำเรื่องที่เรียนมาเชื่อมโยงกับชีวิตในปัจจุบันได้ รวมถึงเนื้อหาสาระของการเรียนมีมากเกินไป และการเรียนส่วนใหญ่เน้นการท่องจำผู้สอนไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ให้ข้อมูลเพียงด้านเดียว สอนเพียงประวัติศาสตร์กระแสหลักทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียนและไม่มีแรงจูงใจที่จะเรียนนอกจากนี้การทำความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองเริ่มมีน้อยลงทุกที จะเห็นได้ว่าผู้เรียนบางกลุ่มยังไม่สามารถตอบครูผู้สอนได้ เมื่อถามถึงประเด็นเกี่ยวกับชื่อหมู่บ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่ว่ามีชื่อเรียกว่าอะไร สถานที่สำคัญที่เป็นแหล่งศูนย์รวมจิตใจหรือศูนย์รวมในการทำกิจกรรมต่างๆของหมู่บ้านอยู่ที่ใด และไม่ทราบถึงที่มาของท้องถิ่นและชุมชนที่อาศัยอยู่ว่ามีพัฒนาการและมีความสำคัญอย่างไรบ้าง ส่งผลให้ผู้เรียนขาดจิตสำนึกร่วมกันในการรักและหวงแหน ขาดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

.....
ของตนเองที่กล่าวถึงปัญหาในการศึกษาประวัติศาสตร์ว่า “ข้าพเจ้าคิดว่าปัญหาในเรื่องการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในขณะนี้คือการขาดการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ซึ่งก็ยังไม่มีการทำความเข้าใจว่าคืออะไร และการเน้นแต่ประวัติศาสตร์แบบเก่าๆจากส่วนกลางเป็นสำคัญการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ในที่นี่จึงต้องศึกษาทั้ง 2 อย่าง คือ ประวัติศาสตร์จากส่วนกลางและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จนในบางครั้งส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมากมายและโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องราวในชุมชนและท้องถิ่นขาดการให้ความสำคัญและลดบทบาทลงมากจากเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องเรียนผ่านแบบเรียนและคู่มือต่างๆก็ไม่ค่อยปรากฏเรื่องราวของชุมชนและท้องถิ่นของตนเองเท่าที่ควรทำให้ผู้เรียนขาดการมองภาพในเชิงความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องระหว่างท้องถิ่นกับส่วนกลาง”

จากประเด็นดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบในการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา ในรายวิชาพหุศึกษา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ชุดเอกสารที่ใช้ประกอบการสอนรายวิชาเพิ่มเติม พหุศึกษา ประกอบด้วย 1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้สอน (คู่มือครู) 2. คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับผู้เรียน) 3. เนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมและสื่อแหล่งเรียนรู้ประกอบ (สำหรับผู้เรียน) 4. การวัดและประเมินผลเป็นการเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้และเกณฑ์การให้คะแนน (สำหรับผู้สอน) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้สะดวกและมีความหลากหลายมากขึ้นโดยก่อให้เกิดประโยชน์ ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการศึกษาความรู้ในชุดการเรียนการสอนด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะ ในการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่าน และสรุปความรู้ อย่างเป็นระบบการทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะชุดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ (องค์การมหาชน) สมศ. นอกจากนี้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง จากการที่ผู้เรียนทำตามคำสั่งในขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดในชุดการเรียนการสอนการตรวจสอบแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ หรือใบงานด้วยตนเองนั้นทำให้ ผู้เรียนรู้จักฝึกตนเองให้ทำตามกติกา ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของกันและกันเป็นการฝึกความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยการใช้ชุดการเรียนการสอนนั้นสามารถศึกษานอกเวลาเรียนได้ ขึ้นอยู่กับการออกแบบของผู้สอนที่เอื้อต่อการศึกษด้วยตนเอง

สุคนธ์ สินธพานนท์ (Sinthaphanon, 2008: 21-22)
จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราที่มีต่อความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง เมืองลุงบ้านเราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสในอำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 จำนวน 5 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านบ่อทราย ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 จำนวนนักเรียน 11 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา ประกอบด้วยชุดกิจกรรมทั้งหมด 4 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 จากหัวเมืองถึงเสกัก เรื่องที่ 2 มรดกศิลปะที่เล่าขาน เรื่องที่ 3 เต้นตระการคนกล้าเมืองลุง เรื่องที่ 4 ผดุงพัทลุงให้ยั่งยืน จำนวน 15 ชั่วโมง 2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อเพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pretest-Posttest) เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก กำหนดการให้ค่าคะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน 3. แบบวัดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ แบบรูปรีด จำนวน 20 ข้อ และข้อคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ วิธีการ ดำเนินการทดลองผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการทดลอง เป็นขั้นที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา การสอนใช้เวลาสอน 15 สัปดาห์ จำนวน 15 ชั่วโมง

1.1.2 แบบวัดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

1.1.3 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่อง เมืองลุงบ้านเรา

1.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

1.3 ผู้วิจัยปฐมนิเทศแนะนำวิธีการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา ให้กับนักเรียน

1.4 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ก่อนเรียน (Pretest) เพื่อวัดความรู้พื้นฐานและเก็บผลการทดสอบไปเปรียบเทียบกับผลการสอบหลังเรียน

2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง เมืองลุงบ้านเราไปใช้สอนกับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยทำการทดลองสอนจำนวน 13 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 13 ชั่วโมง ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

3. ขั้นสุดท้ายหลังจากการทดลอง

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองโดยทดสอบนักเรียนด้วย 1) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ หลังเรียน เรื่องเมืองลุงบ้านเรา แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2 ตรวจแบบทดสอบ แล้วนำคะแนนไปวิเคราะห์โดยใช้คะแนนผลต่างระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลและใช้คะแนนความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น ในการสรุปผลเชิงคุณภาพ

3.3 ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำแบบวัดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน (The One Group Pretest-Posttest Design)

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย เรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราที่มีต่อความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราที่มีต่อความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการเรียนรู้ เรื่องเมืองลุงบ้านเรา	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	p
ก่อนเรียน	11	30	10.73	4.13	9.65	0.00
หลังเรียน	11	30	22.09	2.47		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่เรียน โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความภาคภูมิใจในท้องถิ่นมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.61, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความภาคภูมิใจในความสามารถของบุคคลสำคัญจังหวัดพัทลุง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.71, S.D. = 0.36) รองลงมาคือ ด้านความภาคภูมิใจในมรดกทรัพยากรของจังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.45) ด้านความภาคภูมิใจในงานศิลปกรรมของพัทลุงอยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.51) และด้านความภาคภูมิใจในภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดพัทลุง ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจเป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในลำดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.53)

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่เรียน โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ด้านที่	ชื่อด้าน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ ภาคภูมิใจในท้องถิ่น	ลำดับที่
1	ความภาคภูมิใจในภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของพัทลุง	4.52	0.53	มากที่สุด	(4)
2	ความภาคภูมิใจในงานศิลปกรรมของพัทลุง	4.53	0.51	มากที่สุด	(3)
3	ความภาคภูมิใจในความสามารถของบุคคลสำคัญจังหวัดพัทลุง	4.71	0.36	มากที่สุด	(1)
4	ความภาคภูมิใจในมรดกทรัพยากรของจังหวัดพัทลุง	4.67	0.45	มากที่สุด	(2)
รวมทั้งฉบับ		4.61	0.46	มากที่สุด	

สำหรับแบบวัดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นแบบปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ผู้เรียนได้แสดงคำตอบเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ดังมีตัวอย่างไว้ ดังนี้

“บุคคลสำคัญ ผู้นำมีความสามัคคีกันส่งผลให้พัทลุงมีความเข้มแข็งและเจริญรุ่งเรือง คนในเมืองพัทลุงมีความฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้น ออกแบบ ภูมิปัญญาในเรื่องต่างๆ เช่น การแกะรูปหนังตะลุง การก่อสร้างศาสนสถาน วัดวาอารามที่มีความสวยงามและยิ่งใหญ่”

ตัวอย่างนักเรียนคนที่ 1

“ร่องรอยของซากเมืองเก่า ซากกำแพง วัดร้าง พระพุทธรูปเก่า เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าในอดีตเมืองพัทลุงมีความเจริญรุ่งเรืองมาก่อนที่จะค่อยๆเสื่อมสลายลง”

ตัวอย่างนักเรียนคนที่ 2

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราที่มีต่อความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพัทลุงศึกษาโดยใช้ชุดกิจกรรมการ

.....

เรียนรู้เรื่องเมืองลู่บ้านเรานั้น ผู้วิจัยได้ออกแบบเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับระดับและช่วงวัยของผู้เรียน โดยนำเนื้อหาของจังหวัดพัทลุงในส่วนของการปกครอง งานศิลปกรรม ศิลปะการแสดง บุคคลสำคัญ และแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรของจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียน และในบางเรื่องเป็นเรื่องราวที่นักเรียนเคยได้รับรู้และเคยพบเจอสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น การจัดแหล่งเรียนรู้ได้ดีและเหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขเกิดความสนุกสนานและมีความสนใจที่จะเรียนรู้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดในการพยายามจะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน จากที่เคยยึดเป็นศูนย์กลางหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนโดยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ ในรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเอง โดยมีครูคอยแนะแนวการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน สนันทา สุนทรประเสริฐ (Sunthonprasert, 2002: 10-11) โดยก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนโดยผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการศึกษาความรู้ในชุดการเรียนการสอนด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะ ในการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่าน และสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ และการทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะการคิดท้ายชุดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพันธ์ ขุนทอง (Kunthong, 2017: Abtrac) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง กลุ่มชาติพันธุ์ในอรัญประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอรัญประเทศ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กลุ่มชาติพันธุ์ในอรัญประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ เบญจรัตน์ ขุนศิริ (Kunsiri, 2019: Abtrac) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถิ่นวีรชน จังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถิ่นวีรชนจังหวัดสิงห์บุรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมว แก้วพวง (Keawphuang, 2018: Abtrac) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องความเป็นพลเมืองอาเซียนสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องความเป็นพลเมืองอาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่เรียน โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลู่บ้านเราสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความภาคภูมิใจในความสามารถของบุคคลสำคัญจังหวัดพัทลุงค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.36) สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลู่บ้านเรา โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาที่เหมาะสมตรงตามกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่นของจังหวัดพัทลุงและผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชาพัทลุงศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งในชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง

.....

เมืองลุงบ้านเรา มีการเรียบเรียงเนื้อหาที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันทั้ง 4 เรื่องย่อย ประกอบด้วยเรื่องจากหัวเมืองถึงเสกัก เรื่องมรดกศิลปะที่เล่าขาน เรื่องเด่นตระการคนกล้าเมืองลุง และเรื่องผดุงพัทลุงให้ยั่งยืน โดยในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละเรื่อง มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง โดยกิจกรรมการเรียนรู้ มีความหลากหลาย มีเอกสารประกอบเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและมีสื่อเอกสารเพิ่มเติมภายใต้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ซึ่งแหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบในกิจกรรม การเรียนรู้และภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่มีความหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นเมืองพัทลุง ซึ่งมีทั้งแหล่งข้อมูลที่เป็นหลักฐานขั้นต้น หลักฐานชั้นรอง หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร มีการเชื่อมโยงเนื้อหาของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นพัทลุงกับประวัติศาสตร์ชาติด้วยซึ่งการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงนั้น ผู้สอนต้องเชื่อมโยงเหตุการณ์ในส่วนที่เป็นประวัติศาสตร์ชาติกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์ชาติกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี จึงเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่นและเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน สิริวรรณ ศรีพหล (Sriphahol, 2013: 208-209) นอกจากนี้การศึกษาเรื่องราวของท้องถิ่นจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นมาของท้องถิ่นว่ามีประวัติความเป็นมาและพัฒนาการมาอย่างไร บรรพบุรุษได้สร้างท้องถิ่นมาอย่างไร ทั้งความเจริญและความเสื่อมเพราะเหตุใด มรดกความเจริญของท้องถิ่นที่ตกทอดจากบรรพบุรุษมาจนปัจจุบันมีอะไรบ้าง การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตน จะนำไปสู่ความเข้าใจและการสร้างจิตสำนึกของความภูมิใจและความผูกพันในท้องถิ่นซึ่งเป็นแผ่นดินเกิด เมื่อเกิดความรักและความผูกพันแล้ว ก่อจะมีความหวงแหนและเป็นแรงผลักดันมุ่งพัฒนาท้องถิ่นของตนให้เจริญสืบไป สิริวรรณ ศรีพหล (Sriphahol, 2013: 205) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ทองเพ็ช (Thongphet, 2013: Abtrac) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรัตน์ ขุนศิริ (Kunsiri, 2019: Abtrac) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถิ่นวีรชนจังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถิ่นวีรชนจังหวัดสิงห์บุรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแบบวัดเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ระบุว่า นักเรียนมีความภาคภูมิใจในสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของอมราวดี บุตรเสมียน (Butsamean, 2023: Abtrac) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง เราักระยองโดยใช้รูปแบบร่วมมือ เทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อท้องถิ่นระยองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง เราักระยองโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.78

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราที่มีต่อความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยขอสรุปข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยชุดกิจกรรมย่อย 4 เล่ม ในแต่ละเล่มจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยข้อความ ภาพประกอบ กิจกรรมการเรียนรู้ และควอาร์โค้ดที่เพิ่มเติมเนื้อหาในประเด็นเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อเรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้สอนควรทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียด และสามารถอธิบายเชื่อมโยงในเนื้อหาบางประเด็นที่ผู้เรียนต้องการให้เกิดความกระจ่างได้ การเตรียมพร้อมของสมาร์ตโฟนและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตควรมีความพร้อมเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราในแต่ละครั้ง ผู้สอนควรเชื่อมโยงเหตุการณ์หรือเรื่องราวสถานที่ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของจังหวัดพัทลุงให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละเรื่อง เนื่องจากเนื้อหามีความละเอียดและบางเรื่องเป็นเนื้อหาเฉพาะของจังหวัดพัทลุง การนำเสนอ ยกตัวอย่าง หรือเชื่อมโยงเนื้อหาบางอย่างเข้ากับบริบทจริงที่มีอยู่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเกิดความสนุกในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

3. ในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเราเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดควรมีการนำข้อคิดหรือแบบอย่างที่ได้รับนำไปสู่การลงปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญในประวัติศาสตร์ความเป็นมาและทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในจังหวัดพัทลุงส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นพัทลุงมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา ผู้วิจัยควรมีการมอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนได้ไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆไว้เบื้องต้นก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และต่อยอดเชื่อมโยงองค์ความรู้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ในการออกแบบเนื้อหาภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา ควรวิเคราะห์ความยากง่ายของเนื้อหาและรายละเอียดของเนื้อหาให้เหมาะสมกับจำนวนชั่วโมงเรียนและให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในสาระต่างๆของรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อให้การเรียนรู้มีความเชื่อมโยงและเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาในระดับชุมชนท้องถิ่นไปสู่ระดับชาติและภูมิภาคในวงกว้าง

3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเมืองลุงบ้านเรา ควรเลือกรูปแบบและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการสอนเนื้อหาท้องถิ่น เนื่องจากเรื่องราวในท้องถิ่นเป็นพื้นที่ที่มีอาณาบริเวณไม่กว้างขวางมาก มีข้อจำกัดในเรื่องของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และแหล่งข้อมูล นอกจากนี้หลักฐานทางประวัติศาสตร์และแหล่งข้อมูลมีความหลากหลายทั้งหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร การนำวิธีการสอนโดยใช้วิธีการทาง

.....
ประวัติศาสตร์จึงมีความเหมาะสมในการฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์หลักฐานที่มีความหลากหลายเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์
ความรู้ใหม่ในท้องถิ่น

References

- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2011). *Development Guidelines Measuring and Evaluating Desirable Characteristics According to the Basic Education Core Curriculum, B.E. (3rd ed.)*. Agriculture Authority of Thailand Company Limited.
- Butsamean, A. (2020). *The Development of Learningactivity on Package on we love Rayong Social Study Usingcooperative Learning STAD Technique for Mathayomsuksa 1 Student*. [Master' thesis]. Burapha University. (in Thai)
- Kunsiri, B. (2019). A Development of a Learning Package on Sing Buri History of Local Heroes Social Studies, Religion and Culture StrandGroup, for Grade 8 Students. [Master' thesis]. Rajabhat University. (in Thai)
- Keawphuang. P. (2018). A Development of Learning Package on ASEAN Citizenship for Primary Students. [Master' thesis]. Petchabun Rajabhat University. (in Thai)
- Kunthong, J. (2017). *The Development of a Learning Activity Package about Local Ethnic Groups for Mathayom 5 High School Students in Aranyaprathet School*. [Master' thesis]. Rambhai Barni Rajabhat University. (in Thai)
- Poonwong, T. (2016). *History of Phatthalung*. O S Printing House. (in Thai)
- Phatthalung Provincial Cultural Center Satri Phatthalung School. (1988). *Phatthalung : From a City at the Edge of Ayutthaya to a City within the Kingdom in the Early Rattanakosin Period*. Phatthalung Provice. (in Thai)
- Saraya, T. (1986). *History of Local*. Phonchai Printing Center. (in Thai)
- Secretary-General of the Education Council. (2017). *National Education Plan 2017-2036*. Bangkok: Prikwan Graphic Limited. (in Thai)
- Sinthaphanon, S. (2008). *Teaching Innovation to Improve the Quality of Youth*. Bangkok: 9119 Technic Printing Limited Partnership. (in Thai)
- Sriphahol. S. (2013). *Teaching and Learning of History in Educational Institutions*. Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Sunthonprasert. S. (2002). *Production of Teaching Sets*. Thammarak Printing. (in Thai)
- Thongphet, C. (2019). *Development of Learning Unit Historical Methods That Promotes LearningAchievement and Local Pride for Matayomsuksa 3 Students*. [Master' thesis]. Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)

.....
Wallibhodama, S. (2014). *Handbook for Local Operations 1*. Lek – Prapai viriyahpant Foundation.
(in Thai)